

NORSK OVERSETTELSE AV ISUPPORTS RETTIGHETSBASERTE STANDARD FOR BARN SOM SKAL GJENNOM HELSERELATERTE PROSEDYRER

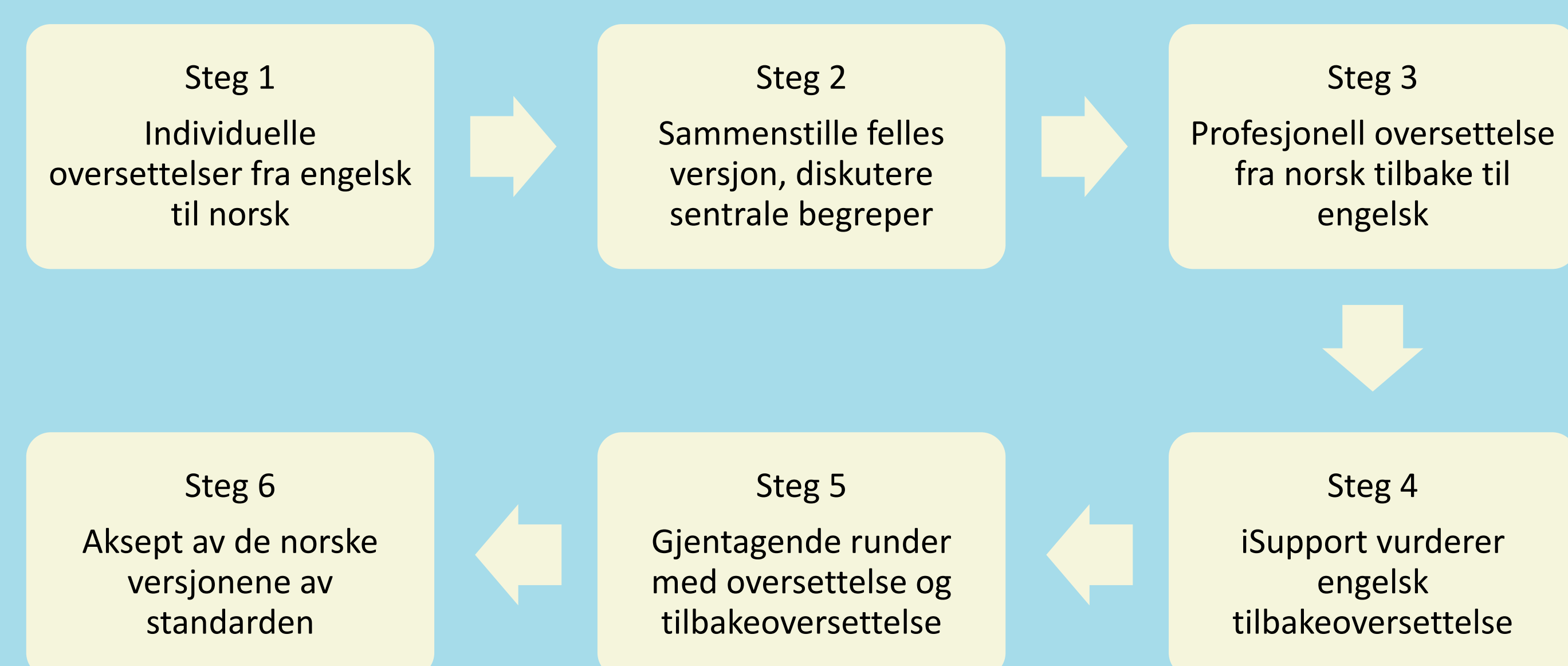
Forfattere: Østberg, M., Vold, L., Smeland, A., Sørensen, K., Vatsgar, T., Neset K.

Bakgrunn

Barn utsettes ofte for helserelaterte prosedyrer som sprøytestikk, blodprøver og andre undersøkelser i møte med helsevesenet. Dette kan være skremmende og ubehagelig for barnet og krever god ivaretagelse fra helsepersonell. En internasjonal ekspertgruppe ledet av Lucy Bray ved Edge Hill University, har utviklet en standard basert på FNs Barnekonvensjon. Standarden skal sikre at barns kort- og langsiktige fysiske, emosjonelle og psykiske velvære er sentralt i klinisk praksis og i alle valg knyttet til helserelaterte prosedyrer (1). Hensikten med første del av dette prosjektet var å oversette standarden til norsk.

Metode

En norsk versjon av standarden har blitt utarbeidet med tillatelse fra og i samarbeid med iSupport. Prosessen var stegvis og gjentakende, for å sikre en korrekt oversettelse som også er forståelig i en norsk kontekst (2). Arbeidsgruppen har vært tverrfaglig, bestående av spesialsykepleiere, barnelege og barneanestesilege.

Bilde: Shutterstock

Resultat

Foreløpig er standarden publisert på norsk i tre versjoner:

For helsepersonell:

Barns rettigheter når de skal igjennom helserelaterte prosedyrer (test, behandling, undersøkelse, eller intervensjon).

For barn og foreldre:

Barns rettigheter når de skal gjennom undersøkelser og behandlinger (en standard basert på Barnekonvensjonen).

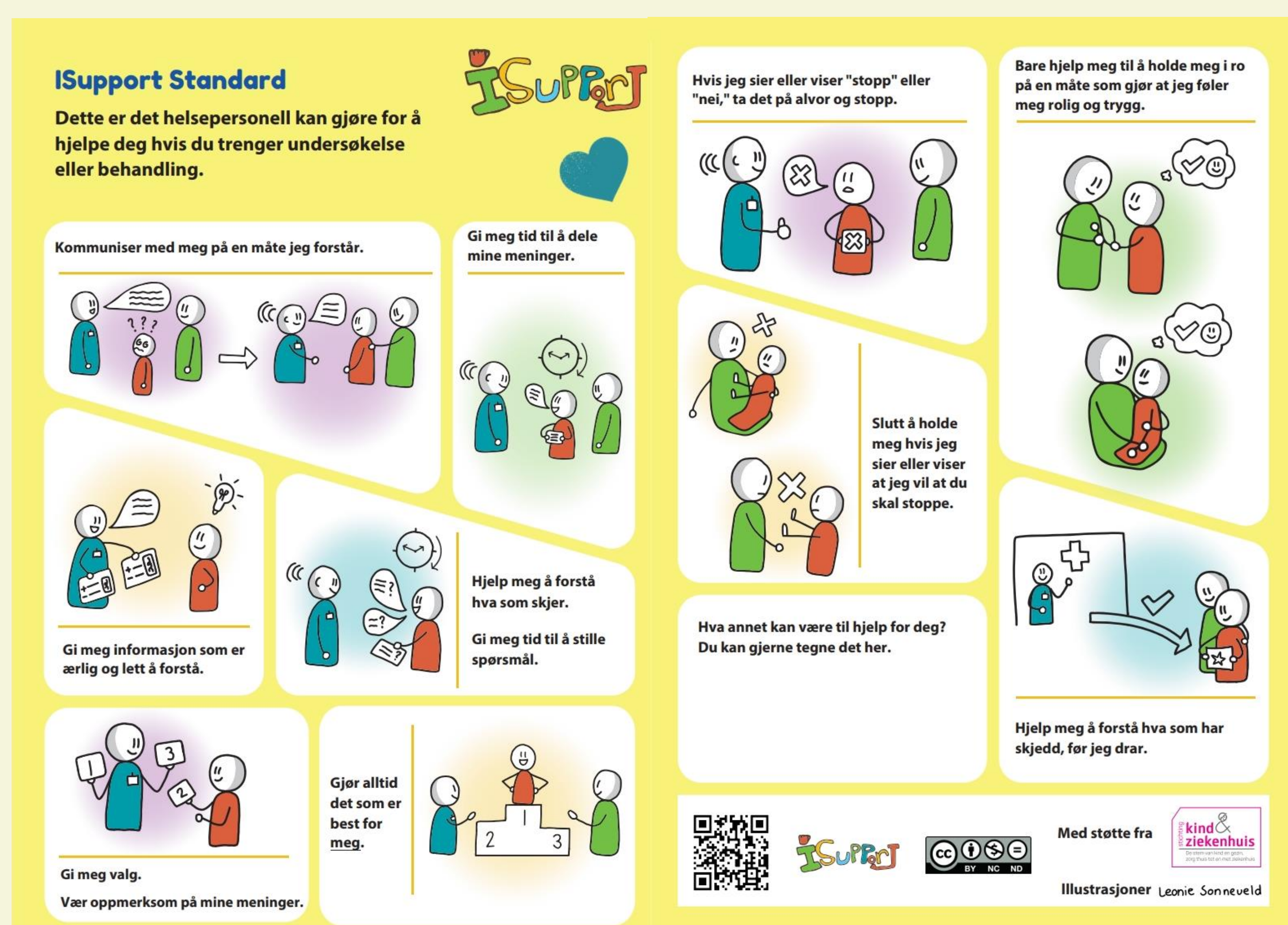
For yngre barn:

Dette er det helsepersonell kan gjøre for å hjelpe deg hvis du trenger undersøkelse eller behandling.

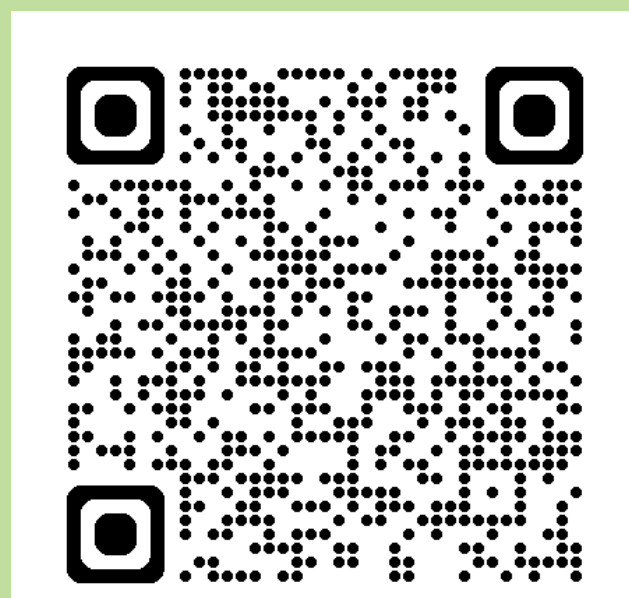
Videre vil det komme en versjon med bildestøtte og to versjoner av et forberedelsesark som kan fylles ut av barn og foreldre før prosedyrer.

Diskusjon

Oversettelse av standarden til norsk er første steg i dette forbedringsarbeidet. Fag- og brukerorganisasjoner er involvert for å gi innspill til hvordan implementering kan gjennomføres og hvordan standarden kan brukes i Norge. Ulike lokalisasjoner vil ha ulike behov og hvordan standarden vil brukes må tilpasses hver unike kontekst. Verktøy for å kartlegge og evaluere praksis før og etter implementering skal også oversettes og testes. Standarden må videre gjøres kjent for helsepersonell, barn, unge og foreldre slik at alle som er involvert i helserelaterte prosedyrer på barn prioriterer barnas rettigheter og behov, og bidrar til at de overordnende prinsippene for god prosedyrepraksis overholdes.

iSupport-standarden finner du
her:

Referanser :

1. Bray L, Carter B, Kiernan J, Horowicz E, Dixon K, Ridley J, et al. Developing rights-based standards for children having tests, treatments, examinations and interventions: using a collaborative, multi-phased, multi-method and multi-stakeholder approach to build consensus. Eur J Pediatr. 2023;11:11.
2. Rullander, A.-C., Bray, L., Darcy, L., Edwinston Månsson, M., Karlsson, K., Nilsson, S., & Forsner, M. (2025). Swedish translation of the iSUPPORT rights-based standards to support paediatric patients having a clinical procedure. *Acta Paediatrica*, 114(2), 445-447. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/apa.17488>